

Eénderde van de topsporters controleert medicijnen niet

Om adequaat advies en voorlichting te kunnen blijven geven aan (top)sporters heeft het NeCeDo in 1998 een onderzoek uitgevoerd onder 1332 topsporters. De kennis en houding van topsporters over doping, dopingcontroles en medicijngebruik in de sport stond centraal in dit onderzoek. Tevens konden de topsporters hun oordeel geven over het voorlichtingsprogramma.

Uit het onderzoek bleek dat 69,7% van de respondenten **niet** wist dat het dopingcontrole-formulier na afloop **altijd** ondertekend dient te worden. Daarnaast was 21,2% niet bekend met het feit dat een weigering van een dopingcontrole tuchtrechtelijke sancties kan opleveren. Opmerkelijk was ook het

feit dat 37,5% niet wist dat óók voedingssupplementen dopinggeduide stoffen kunnen bevatten.

Betere score met dopingwaaier

Jonge topsporters en de B1 - en B2 sporters scoorden erg laag op de kennisvragen. Bijna driekwart van de respon-

denten was tevreden over de door het NeCeDo ontwikkelde dopingwaaier. De jongste groep topsporters (onder de 18 jaar) was het minst bekend met het NeCeDo en de dopingwaaier.

Meer controles en zwaardere sancties

Meer dan de helft van de respondenten (54,5%) vond dat er te weinig dopingcontroles werden afgenomen; 46,2% was vóór out-of-competition controles. Een ruime meerderheid (67,9%) van de ondervraagden bleek een voorstander te zijn van zwaardere sancties.

Eénderde van de respondenten gaf aan nooit hun medicijnen te controleren.

Al met al lijkt het zinvol om binnen de voorlichting vooral extra aandacht te besteden aan de jongste groep en de B1 - en B2 topsporters, alsmede de begeleiders van de topsporters, zoals de medici en coaches. Verder bleek er veel behoefte te zijn aan een sterke nadruk van de plichten van de sporter tijdens een dopingcontrole en aan informatie over verboden en toegestane (genees-)middelen.

Meer weten?

Het rapport 'Enquête onder topsporters over doping, dopingcontroles en medicijngebruik in de sport' is voor f 12,50 (incl. verzendkosten) te bestellen bij het NeCeDo via het nieuwe telefoonnummer 010-2010150 of fax 010-2010159.

Kennismakingsinterview met de nieuwe directeur van het NeCeDo, Piet van der Kruk

Als sporter wist hij nauwelijks wat doping was, zag hij nooit een dealer en slikte het nimmer. Maar na zijn carrière als gewichtheffer en kogelstoter kreeg hij steeds meer met de schaduwkant van de (top)sport te maken. Eerst als coach van de krachtsportbond en momenteel als directeur van het NeCeDo. 'Toen ik aantrad als directeur dacht ik dat ik zo'n beetje alles wist op het gebied van doping. Nou, ik sla nog wel eens steil achterover.

Piet van der Kruk (57) weet niet wat hij meemaakt. Aan het eind van zijn maatschappelijke carrière, die hem langs de sportarena, de gemeente Delft (hoofd Sportzaken) en Papendal (NOC*NSF, Directeur Sportaccommodaties) voerde, komt het directeurschap van het NeCeDo als een onverwacht dessert. Een pittig toetje, want juist in de tijd dat Van der Kruk het NeCeDo runt, is doping een item waar de media bol van staat. Of het nu gaat om de TVM-affaire, de IOC-

bijeenkomst in Lausanne of de laksheid bij sommige bonden, altijd is er weer die massale aandacht voor doping.

Interviewer:

Is het geen triest bestaan, zo'n acht uur per dag bezig zijn met het minst mooie aspect van de sport?

Van der Kruk: 'Nee, zo zie ik het niet. Natuurlijk is het vervelend dat er doping gebruikt wordt en ja, het is niet prettig als je een bond moet meedelen dat één van zijn atleten positief is bevonden. Maar aan de andere kant voorkom je juist een hoop ellende. Door goede, gerichte voorlichting kun je juist voorkomen dat een grote groep sporters doping gebruikt. Dat vind ik juist zo aardig van een organisatie als het NeCeDo.'

Interviewer:

Toch zijn jullie niet bijster populair. Zowel sporters als bondsbestuurders zien jullie controleurs liever gaan dan komen.

Van der Kruk: 'Dat is waar. Ze zullen zo hun redenen hebben. Zo vinden sporters het soms vervelend om na de wedstrijd nog eens te moeten wachten tot ze kunnen urineren. Van bondsbestuurders kan ik me ook nog wel voorstellen dat ze niet op het NeCeDo zitten te wachten. Ik ben jarenlang bestuurder geweest van de krachtsportbond en dan vond ik het altijd ontzettend zonde als er een flink bedrag voor dopingbeleid gereserveerd moest worden, terwijl je bij wijze van spreken pecunia tekort kwam voor trainingkampen. Daarnaast kunnen, vanuit de bond geredeneerd, dopingcontroles alleen maar negatieve publiciteit opleveren. Het staat immers alleen in de krant wanneer een sporter positief wordt bevonden. Je leest nooit over negatieve testen.'

Vervolg op pag. 2

INHOUD

In deze Receptor komen de volgende onderwerpen aan bod:

pagina

1

- Kennismakingsinterview met de nieuwe directeur van het NeCeDo, Piet van der Kruk
- Eénderde van de topsporters controleert medicijnen niet

pagina

2

- Vervolg interview Piet van der Kruk
- Nieuwe praktijkpublicatie "Prestatie-bevorderende middelen"
- Van de directietafel "De vos moet bij de kippen vandaan"

pagina

3

- De kwaliteit van het NeCeDo
- NeCeDo-medewerkers direct bereikbaar
- Lijf, Sport en Middelen óók in 1999!!

pagina

4

- Nieuwe IOC-dopinglijst
- Oprichting onafhankelijke dopingcontrole-organisatie in aantocht
- Kansen voor Topsport

De vos moet bij de kippen vandaan

De aandacht voor doping in de media en de maatschappij heeft de afgelopen jaren een enorme vlucht genomen. Mede daarom is tien jaar geleden het NeCeDo in het leven geroepen. Het doel van dit centrum was enerzijds het geven van voorlichting aan (top)sporters en anderzijds het doen van onderzoek op het gebied van doping. De laatste jaren is de roep om een extra taak steeds luider geworden: het uitvoeren van dopingcontroles bij de Nederlandse topsporters.

De politiek heeft zich niet doof gehouden en besloten dat er een dopingcontrole-organen moet komen. In samenwer-

king met het ministerie van VWS en het NeCeDo heeft het NOC*NSF hierover een businessplan opgesteld. Daarin staat onder meer dat het aantal controles van Nederlandse topsporters fors zal stijgen: van 300 in 1998 tot 3000 in 2001. De controles worden overigens niet verricht door het NeCeDo zelf, maar door een aan ons centrum gelieerde stichting. Momenteel wordt er hard aan gewerkt om deze stichting op poten te zetten.

Mooi, denkt u wellicht, dan zit het met de dopingbestrijding in Nederland wel goed.

Maar zo eenvoudig ligt het niet. De instelling van een dopingcontrole-organen alleen, is onvoldoende. Alle bonden moeten ook een eigen dopingreglement opstellen. De nieuwe staatssecretaris van sport, Margo Vliegthart, heeft vaart gezet achter dit streven en haar tanden laten zien aan bonden die in gebreke blijven. Bonden die op 1 juli van dit jaar niet over een (kwalitatief verantwoord) reglement beschikken, worden gekort op de subsidie. Klare taal. En omdat geen enkele bond de geldstroom graag ziet verworden tot een armetierig straaltje, lijkt het erop dat deze zomer alle landelijke sportbonden een dopingreglement hebben.

Maar ook daarmee zijn we er nog niet. Want wat voor waarde heeft een reglement, als er niet wordt gecontroleerd of de reglementen niet worden nageleefd? Weinig, lijkt mij. Daarom krijgt het nieuwe dopingcontrole-organen (DoCoNed), dat financieel wordt ondersteund door VWS en NOC*NSF, ook de taak om deze controles uit te voeren.

Het wordt wat eentonig, maar na deze stap zijn we nog steeds niet aan het eind van het liedje. Omdat in het verleden meer dan eens is gebleken dat bonden geen sancties nemen tegen zondige spor-

ters, is het noodzakelijk dat er een commissie van toezicht komt, die de bonden controleert op het (goed) uitvoeren van de straffen. Een onafhankelijke commissie. Dat voorkomt de huidige situatie, waarin de tuchtcommissie van een bond als een vos mag waken over het eigen kippenhok. De vos moet bij de kippen vandaan.

Het NeCeDo denkt dat middels de invoering van deze drietrapsraket invoering wordt gegeven aan een actief antidopingbeleid dat veel meer is dan een wassen-neus van mooie woorden.

Wie denkt dat het NeCeDo er dan is, heeft het goed mis. Doping is niet meer alleen een probleem binnen de topsport. Ook vanuit de breedtesport worden in toenemende mate signalen van gebruik opgevangen. Signalen waarvoor we de ogen en oren niet mogen sluiten, maar actief naar dienen te gaan handelen. Waar komen de signalen vandaan? Wat is de ernst en de omvang van de problematiek? Welke factoren spelen een belangrijke rol en welke mogelijkheden zijn er om dit tegen te gaan? Een flinke kluit voor de toekomst!

Piet van der Kruk, directeur NeCeDo

Nieuwe praktijkpublicatie verschenen:

'Prestatie-bevorderende methoden': het belang van goede training en voeding

De weg naar de top betekent voor veel (top)sporters het liefst alleen maar winnen. Hoe hoger het sportniveau, hoe meer de sporter het leven op de wedstrijden gaat inrichten. Training, voeding, mentale begeleiding en blessures zijn onderwerpen die hierbij steeds belangrijker worden. Eind 1998 heeft het NeCeDo in samenwerking met het NOC*NSF in het kader van een Body of Knowledge (BOK)-project de praktijkpublicatie 'Prestatie-bevorderende methoden' uitgebracht. In deze publicatie wordt aandacht geschonken aan methoden ter verbetering van de sportprestatie.

De vele aspecten die in deze publicatie ter sprake zijn te verdelen in interne en externe factoren. Interne factoren zoals de lichaamsopbouw (somatotypering) zijn niet direct beïnvloedbaar, maar tegelijkertijd toch vaak beslissend voor het succes in de sportdiscipline. Vandaar dat topsporters in dezelfde sporttak meestal een overeenkomstige fysiek hebben. Daarnaast vormen de motorische grondeigenschappen (uithoudingsvermogen, snelheid, kracht, lenigheid en coördinatie) de basis voor het prestatievermogen.

Voedingsstoffen

Het belang van de juiste voeding komt in deze publicatie duidelijk naar voren. De hoeveelheid voeding die een sporter per dag nodig heeft, is totaal afhankelijk van factoren zoals leeftijd en sportdiscipline. De behoefte aan het soort voedingsstoffen daarentegen is voor iedereen hetzelfde: koolhydraten en vetten zijn de energieleverende voedingsstoffen. Vitaminen, mineralen en spoorelementen dienen ervoor te zorgen dat alle processen in het lichaam goed verlopen. De werking van vitamines, mineralen en spoorelementen worden in deze publicatie toegepast op kracht-sport, duursport en team/spelsport.

Het belang van mentale begeleiding

Een training kan onder andere gericht worden op de verbetering van de energiesystemen: het fosfaatsysteem, het melkzuursysteem en het aërobie systeem. Mentale begeleiding speelt hierbij een

steeds grotere rol. Zeker op topniveau zijn de emoties, het zelfvertrouwen en teambuilding factoren die een grote invloed hebben op het sportprestatieniveau. Ontspanningstechnieken, de rol van de sportpsycholoog, haptonomie en teambuilding zijn derhalve onderwerpen die eveneens in deze publicatie ter sprake komen. Bij elk onderwerp wordt overigens vanzelfsprekend verwezen naar specifieke literatuur.

In- en externe factoren

De sporter heeft verder ook te maken met situaties die wel van invloed zijn op je sportniveau, maar waar je niet meteen bij stil staat. Deze externe factoren zoals de situatie thuis, de media en het klimaat mogen niet onderschat worden en horen dus zeker ook in deze publicatie thuis. Naast factoren die de prestaties kunnen beïnvloeden wordt er in de publicatie ook uitgeweid over verschillende methoden om de aspecten zoals kracht, snelheid, training te meten en te evalueren. Aan de hand van deze metingen kun de lezer onder andere diens training en voeding aanpassen, zodat stap voor stap vooruitgang in de sportprestatie geboekt kan worden. Deze publicatie laat nog maar eens zien dat sporters nog genoeg winst kunnen halen zonder het gebruik van dopinggeduide middelen.

Bestelwijze

De publicatie 'Prestatie-bevorderende methoden' is voor f 12,50 (incl. verzendkosten) te bestellen bij het NeCeDo via het nieuwe telefoonnummer 010-2010150 of fax 010-2010159.

Vervolg van pag. 1

Tegelijkertijd behoort het voeren van een actief anti-doping beleid bestaande uit een deugdelijk dopingreglement, goede voorlichting en het uitvoeren van controles, onderdeel uit te maken van elk professioneel sportbeleid. Vandaag de dag kan je als sportbestuurder niet meer het risico nemen dat dopinggebruik jouw tak van sport gaat besmeuren. De atleten vragen er ook om. Zij willen meer controles, omdat zij niet met doping geassocieerd willen worden. Je moet ook niet vergeten dat de publieke opinie veel wantrouwer is geworden. Een bovengemiddelde sportprestatie krijgt nog veel meer glans als elk vermeend dopinggebruik in de kiem gesmoord kan worden. En daar nu heb je een actief anti-dopingbeleid voor nodig.

Interviewer:

Is het probleem de laatste jaren verergerd?

Van der Kruk: 'Dat geloof ik beslist. Zeker ten opzichte van twintig jaar terug. Er is zoveel meer kennis, zowel bij sporters als bij begeleidende artsen en het is inherent aan de sport dat de lat steeds hoger wordt gelegd. Bovendien zijn de belangen in de topsport ook veel groter dan vroeger. In ieder geval in financieel opzicht.'

Interviewer:

Aan de andere kant zijn de schadelijke kanten van dopinggebruik ook veel meer bekend. Het NeCeDo geeft daar juist voorlichting over. Is het niet ongelooflijk dat sporters toch met hun gezondheid en misschien wel met hun leven spelen?

Van der Kruk: 'Ja dat vind ik inderdaad ongelooflijk. En zet maar dom achter

deze zin. Want geen sporter die gebruikt, kan zeggen dat hij of zij niet van de schadelijke effecten afweet. Sporters die pakken nemen bewust de risico's. Ze zijn bereid om hun leven op het spel te zetten voor die ene olympische medaille of voor dat gespierde lichaam. Laatst nog las ik een brief van een bodybuilder. Hij gebruikte tussen de acht en veertien middelen. Of we nog een middel wisten dat hij er aan toe zou kunnen voegen. Tja..., dan schrik je als je zoiets leest. Niettemin gaan we serieus op zo'n verzoek in. Niet dan we een middel noemen, ben je gek. Nee, we proberen ook deze figuur duidelijk te maken dat hij het toch op een andere manier, met de juiste voeding en bepaalde trainingsvormen, zou moeten proberen. En daarbij proberen we te voorkomen het toontje van de zedenmeester aan te slaan.'

Interviewer:

Je bent momenteel trainer van je neef Frank en je zoon Niels. Stel dat die naar doping zouden grijpen en gepakt worden. Ben jij dan trainer af?

Van der Kruk: 'Dat denk ik niet. Laat ik voorop stellen dat ik het vreselijk zou vinden en ook niet geloof dat die jongens zoiets doen. Je weet het natuurlijk nooit, het vlees is af en toe zwak. Maar ik zie het ook als mijn verantwoording als trainer om ze daar vanaf te houden.

Als het dan toch gebeurt, zou ik daarom na een pittig gesprek ze proberen te motiveren om clean de draad weer op te pakken. Daarvoor is sport veel te mooi.

De kwaliteit van het NeCeDo

Enige tijd geleden heeft het concept 'kwaliteitsmanagement' zijn entree gemaakt in de wereld van doping. Zoals eerder gemeld heeft het NeCeDo op 23 juli 1998 van de onafhankelijke Engelse certificeringsorganisatie BSI een ISO-9002 certificaat voor haar kwaliteitsmanagement-systeem ontvangen. Onlangs is dit certificeringstraject overgenomen door de Nederlandse KEMA. Om haar certificatie te behouden moet het NeCeDo elk jaar een kantoor- en praktijkbeoordeling door deze organisatie te laten verrichten.

Op 23 februari van dit jaar heeft de KEMA op het kantoor van het NeCeDo een beoordeling van het NeCeDo-kwaliteitsstelsel uitgevoerd. Tevens heeft de KEMA een praktijkbeoordeling verricht tijdens een hockey-wedstrijd, in goed overleg met de KNHB. Beide beoordelingen zijn met glans doorstaan, zodat een hernieuwd ISO-9002 certificaat nu in

glorie op de muur van het NeCeDo prijkt.

Het NeCeDo zal op termijn haar gecertificeerde kwaliteitsmanagementsysteem overdragen aan een onafhankelijke dopingcontrole-organisatie, stichting DoCoNed (zie verderop in de Receptor).

NeCeDo medewerkers direct bereikbaar

Vanaf heden is elke NeCeDo-medewerker telefonisch direct bereikbaar via persoonlijke doorkiesnummers. Naast doorkiesnummers beschikken alle medewerkers nu bovendien over een persoonlijk e-mailadres. Ook de adresgegevens zijn enigszins

gewijzigd. Het bezoekadres blijft hetzelfde als voorheen, maar het postadres is nu:

NeCeDo
Postbus 4060
3006 AB Rotterdam

algemeen telefoonnummer: 010-2010150
algemeen faxnummer: 010-2010159
algemeen e-mail adres: info@necedo.nl
internet website: http://www.necedo.nl

Rotterdam			
Piet van der Kruk	directeur	010 - 201 01 51	piet.van.der.kruk@necedo.nl
Rens van Kleij	hoofd afdeling communicatie	010 - 201 01 56	rens.van.kleij@necedo.nl
Maurice Leeser	projectmedewerker voorlichting topsport	010 - 201 01 57	maurice.leeser@necedo.nl
Karin Schoemaker	office manager	010 - 201 01 52	karin.schoemaker@necedo.nl
Frans Stoele	beleidsmedewerker informatie & documentatie	010 - 201 01 50	frans.stoele@necedo.nl
Steven Teitler	beleidsmedewerker juridisch zaken	010 - 201 01 53	steven.teitler@necedo.nl
Remco Tevreden	projectmedewerker Lijf, Sport & Middelen	010 - 201 01 58	remco.tevreden@necedo.nl
Fienie Verhagen	projectmedewerker dopingcontroles	010 - 201 01 55	fienie.verhagen@necedo.nl
Aad C. Zoeteman	projectleider dopingcontroles	010 - 201 01 54	aad.zoeteman@necedo.nl
Maastricht			
Fred Hartgens	medisch wetenschappelijk beleidsmedewerker	043 - 388 13 94	fred.hartgens@bw.unimaas.nl
Olivier de Hon	medisch wetenschappelijk projectmedewerker	043 - 388 13 83	olivier.dehon@bw.unimaas.nl

Lijf, Sport & Middelen ook in 1999!!

Sinds geruime tijd richt het NeCeDo zich onder de naam *Lijf, Sport & Middelen* (LSM) met gerichte voorlichting op sporters in fitnesscentra en sportscholen. Wat aanvankelijk als initiatief in projectvorm was gestart, blijkt inmiddels een succesvol project dat ook in 1999 zal worden voortgezet. Een korte impressie van de ontwikkeling, uitvoering en toekomstperspectieven van *Lijf, Sport & Middelen*.

Om gerichte voorlichting over doping aan sporters in fitnesscentra te kunnen geven, voerde het NeCeDo in eerste instantie een verkennend onderzoek uit naar het gebruik van prestatie bevorderende middelen bij jongeren. Hierdoor werd inzicht verkregen in het gebruik van dergelijke middelen en factoren die erop van invloed zijn. Voorlichting, zo bleek, diende zich te richten op een verbetering van het kennisniveau van de sporters waarbij de inzet van autoriteiten uit de eigen kring onontbeerlijk is. Daarnaast bleken fitnesssondernemers, sportschoolhouders en instructeurs een uiterst belangrijke intermediaire doelgroep voor deze specifieke vorm van voorlichting, waarbij het belang dat de sporters hechten aan een mooi en gespierd lichaam niet onderschat dient te worden.

Lijf, Sport & Middelen in Eemland

Verontrustende berichten in de media omtrent dopinggebruik in sportscholen en fitnesscentra in de regio Amersfoort en daarop volgende vragen aan de wethouder Volksgezondheid, vormden enkele jaren terug de aanleiding voor de GGD Eemland om contact op te nemen met het NeCeDo. Om het tij te keren werd met financiële steun van het Praeventiefonds en medewerking van het Nederlands Instituut voor Sport en Gezondheid (NISG) een regionaal proefproject opgezet. Onder de naam *Lijf, Sport & Middelen* werd een bijscholing voor fitnesssondernemers georganiseerd. Tevens werden voorlichtingsbijeenkomsten in sportscholen en fitnesscentra verzorgd en werd informatiemateriaal over goede voeding, effectieve training en effecten van dopingmiddelen verspreid. De aanpak sorteerde effect. Zo gaf 10% van de dopinggebruikende aanwezigen bij een voorlichtingsbijeenkomst aan het gebruik te gaan staken. Voor 20% van deze groep vormde het aanleiding om het gebruik te reduceren. Daarnaast gaf de helft van deze groep aan eerst hun voeding en training beter op orde te gaan brengen.

Lijf, Sport & Middelen II

De studiedag "Doping voor de Vorm" over de (gezondheids)problematiek rond het gebruik van dopinggeduide middelen in sportscholen en fitnesscentra, vormde in 1995 de aftrap van het landelijk vervolg op het proefproject in Eemland. Het opzetten van meerdere regionale voorlichtingsprojecten vormde een belangrijk onderdeel van het landelijk vervolg dat wederom de naam *Lijf, Sport & Middelen* meekreeg en mede mogelijk werd gemaakt door het Praeventiefonds. Hiertoe zijn de ervaringen met het proefproject in Eemland, het "Amersfoort-model", vertaald naar een voorlichtingsmodel voor andere regionale organisaties. Een model dat met

LIJF, SPORT
& MIDDELEN

succes werd toegepast in de regio Tilburg in samenwerking met de GGD Midden Brabant. Landelijke voorlichting en publiciteit, voorlichting voor huisartsen en de verdere ontwikkeling en implementatie van het protocol voor de (sport)arts complementeerden het landelijke vervolg.

Lijf, Sport & Middelen in 1999... III ?

Het aantreden van het nieuwe jaar betekende het formele einde van *Lijf, Sport & Middelen II*, zoals dat in projectvorm was opgezet. Zoals voorzien benodigt de complexiteit en omvang van de gezondheidsproblematiek rond het gebruik van dopinggeduide middelen door sporters in fitnesscentra en sportscholen echter een lange termijn-aanpak. Reden voor het NeCeDo om, met instemming van de begeleidingscommissie, de voorlichtingsactiviteiten gericht op deze groep sporters te continueren onder de inmiddels vertrouwde naam *Lijf, Sport & Middelen*.

Daartoe wordt de rubriek *Lijf, Sport & Middelen* in het tijdschrift *Sport & Fitness* voortgezet en zullen dit jaar herziene uitgaven van de brochures *Basic-Nutrition* en *Drug-info* worden uitgebracht. Op donderdag 10 juni aanstaande vormt een bijscholing voor fitnesssondernemers in Zaandam, de start voor een regionaal voorlichtingsproject in samenwerking met de GGD Zaanstreek-Waterland. In samenwerking met de Provinciale Sportraad Friesland zal dit in de tweede helft van dit jaar navolging krijgen in deze provincie. Aanvullende initiatieven worden in samenwerking met onder meer het Trimbos Instituut, de Landelijke Steunfunctie Preventie en uiteraard de Sector Sport & Gezondheid NOC*NSF verder uitgewerkt. Initiatieven die een *Lijf, Sport & Middelen III* zeker niet uitsluiten.

Nationale sportbonden stemmen vóór

Oprichting onafhankelijke dopingcontrole-organisatie in aantocht

Het zal ongetwijfeld niemand ontgaan zijn dat het dopingcongres te Lausanne, gehouden op initiatief van het IOC, veel stof heeft doen opwaaien. De meerderheid van de aanwezige organisaties stemde in met een stringenter beleid tegen doping onder meer door harmonisering van procedures en sancties. Eveneens werd besloten tot de oprichting van een onafhankelijk internationaal doping agentschap met zowel uitvoerende als coördinerende taken. Het beoogde agentschap moet volledig operabel zijn voor de Olympische Spelen van 2000 in Sydney. Ook in Nederland wordt hard gewerkt aan een verdere optimalisering van het dopingcontrole-programma.

Behalve het feit dat alle sportbonden per 1 juli 1999 moeten beschikken over een dopingreglement, zal het aantal dopingcontroles de komende jaren aanzienlijk toenemen. Vandaar dat tijdens een extra algemene ledenvergadering van het NOC*NSF op 23 februari jongstleden de komst van een onafhankelijk centrale dopingcontrole-organisatie in Nederland hoog op de agenda stond.

Unaniem stemden de sportbonden voor de oprichting van deze organisatie.

Officiële start medio 1999

Medio 1999 zal de organisatie officieel van start gaan. Er wordt naar gestreefd om in deze organisatie de gehele uitvoering en kwaliteits-beheersing van de dopingcontroles onder te brengen. Deze stichting zal de naam DoCoNed meekrijgen.

Uniformiteit

De uitvoering van dopingcontroles door stichting DoCoNed zal een nationaal en internationaal bewijs vormen voor de onafhankelijkheid en integriteit van het Nederlandse dopingcontrole-programma. Nederland is één van de weinige landen ter wereld met een ISO-9002 certificering voor haar dopingcontrole-systeem. Nederland (lees het NeCeDo) loopt dan ook internationaal in de maat met Engeland, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland en Noorwegen. Deze landen behoren tot de "International Anti Doping Arrangement" landen, waar ook Nederland sinds 1998 deel van uitmaakt.

Deze IADA-landen hebben als afgeleide van de ISO-9002 norm tevens de zogeheten ISDC-norm ontwikkeld om de uitvoering van dopingcontroles verder te harmoniseren en te standaardiseren. Deze ISDC-norm staat voor de IADA Standard for Doping Control. Het NeCeDo hecht dan ook grote waarde aan een dergelijk professioneel netwerk, vanwege de mogelijkheden tot kennisuitwisseling alsmede de praktische uitvoering van dopingcontroles (ten behoeve van de in het buitenland verblijvende Nederlandse sporters). Juist daarom streeft Nederland waar mogelijk naar een uniforme uitvoering, zodat sporters waar ook ter wereld op dezelfde wijze gecontroleerd worden.

Nieuwe IOC-dopinglijst

Met ingang van 15 maart jongstleden heeft het Internationaal Comité weer een 'nieuwe' lijst met dopinggeduide middelen uitgebracht. Dat 'nieuwe' betreft vooral een aantal wijzigingen, aanvullingen en verduidelijkingen. Een aantal daarvan hebben wij hieronder op een rijtje gezet.

Insuline

Enkele toevoegingen op deze nieuwe IOC-lijst zijn een aantal precursors bij de groep anabole steroïden en insuline en IGF-1 bij de groep peptide-hormonen en aanverwante stoffen (zie tevens tabel 1). Bij de komende Olympische Spelen zal ook op het gebruik van marihuana gecontroleerd worden.

Tramadol

Anderzijds is tramadol juist van de dopinglijst afgehaald en zijn de corticosteroiden toegestaan, behalve wanneer het rectaal of oraal wordt toegediend of die corticosteroiden die een effect hebben op het gehele systeem (zie tevens tabel 1). Bij sommige sportbonden is wel een schriftelijke verklaring vereist.

Zeven!!

Op de nieuwe IOC-lijst staan nog meer veranderingen. Een belangrijke praktische verandering is de opgave van gebruikte medicijnen: de sporter moet alle producten en medicijnen opgeven die hij of zij de laatste 7 dagen (voorheen 3) vóór desbetreffende dopingcontrole heeft ingenomen.

Nieuwe dopingwaaier

Het is dan ook zeker zinvol om per omgaande de Nederlandse vertaling van deze IOC-lijst met de bijlagen van toegestane en verboden middelen aan te vragen bij het NeCeDo. Op basis van deze nieuwe dopinglijst en de **gewijzigde dopingcontrole-procedure** wordt op korte termijn de nieuwe dopingwaaier gemaakt. Deze nieuwe dopingwaaier zijn per half juli te bestellen bij het NeCeDo.

Kansen voor Topsport

Topsport maakt internationaal een tijd van grote bloei door. Ook de Nederlandse topsport lijkt hoogtij te vieren. Wil Nederland echter de internationale aansluiting op topsport niet verliezen, dan is verdergaande afstemmingen van doelstellingen van de topsport absoluut noodzakelijk.

Vooraf vanwege de omstandigheden waaronder topsport wordt beoefend en de belangrijke plaats die topsport inneemt in de hedendaagse samenleving, heeft het ministerie van VWS het beleid voor de topsport voor de komende jaren verder ontwikkeld. Dit sportbeleid is in het algemeen gericht op het scheppen van voorwaarden of mogelijkheden. Bij de topsport is echter meer sprake van een aanvullend beleid. Dit beleid is vastgelegd in haar nota "Kansen voor Topsport" die onlangs werd gepresenteerd.

Neerwaartse spiraal

De rijksoverheid voert een aanvullend en ondersteunend topsportbeleid. Het doel hiervan is kort en krachtig: het bevorderen van de positieve aspecten van de topsport en het tegengaan van de negatieve (bij)verschijnselen. Eén van deze negatieve (bij)verschijnselen is het dopinggebruik. Dopinggebruik heeft immers tal van negatieve gevolgen, zoals competitievervalsing, schadelijke effecten op de gezondheid en de negatieve invloed die deze voorbeeldwerking kan hebben op de jeugdige sporters. Ook kan dopinggebruik een negatieve invloed hebben op de populariteit van sportbe-

oefening en daarmee op de (voor de gezondheid zo belangrijke) lichaamsbeweging.

Verplichte controle?

Een uitgangspunt van het ministerie van het VWS is het dopinggebruik in de topsport terug te dringen. Dit uitgangspunt probeert het ministerie onder andere te bewerkstelligen door middel van het verlenen van subsidies. Daartoe wordt de subsidiëring van het NeCeDo gecontinueerd met betrekking tot haar signalerende, ontwikkelende, voorlichtende en adviserende taken. Er wordt gestreefd naar zogeheten 'meerjarenstrategieën', die de houding en het feitelijke gedrag van topsporters inzake doping zo effectief mogelijk moeten beïnvloeden.

Ook zijn de repressieve maatregelen voor het kabinet van belang. Zo wordt onder andere onderzocht of het mogelijk is om top- en beroepssporters verplicht periodiek medisch te laten controleren. Daarmee tracht de overheid vooral om schade aan de gezondheid (onder andere via dopingmiddelen die (nog) niet aantoonbaar zijn) te voorkómen. Deze controles dienen door onafhankelijke artsen te worden uitgevoerd.

SAMENVATTING VAN DE IOC REGELGEVING VOOR STOFFEN WAARVOOR EEN SCHRIFTELIJKE VERKLARING VAN EEN ARTS NOODZAKELIJK IS:

STOFFEN	verboden	toegestaan met verklaring	toegestaan zonder verklaring
bepaalde bèta-agonisten*	- oraal - systemische injecties	- inhalatie	
corticosteroiden	- oraal - systemische injecties		- anaal, nasaal, oor- en oogheelkundig, dermatologisch, inhalatie
- rectaal	- intra-articulaire en lokale injecties***		
lokale anaesthetica**	- systemische injecties		- lokale en intra-articulaire injecties***

* salbutamol, salmeterol en terbutaline, alle andere bèta-agonisten zijn verboden.

** cocaïne is niet toegestaan.

*** in overeenstemming met de verantwoordelijke autoriteit kan melding van gebruik noodzakelijk zijn.

Colofon

Deze nieuwe 'Receptor' is een uitgave van het Nederlands Centrum voor Dopingvraagstukken (NeCeDo) om haar partners en relaties te informeren over doping. Informatie uit 'Receptor' mag door derden worden gebruikt. Bij overname van artikelen dient bronvermelding plaats te vinden.

Eindredactie: Maurice Leeser

Redactieadres: NeCeDo
T.a.v. de redactie van
Receptor
Postbus 4060
3006 AB Rotterdam
tel: 010 2010150
fax: 010 2010159